

Eelerwoude

Op weg naar 100% natuurinclusief ►

Nader onderzoek Wet natuurbescherming

Sluizendijk te Wierden en
Schapendijk te Notter

Opdrachtgever:

Familie Kippers
De heer J. Kippers
Wittebeltsweg 5
7642 LL Wierden

Opdrachtnemer:

Eelerwoude
[Onze vestigingen](#)
088-1471100
info@eelerwoude.nl
www.eelerwoude.nl

Projectgegevens:

Projectnummer:	202649
Datum:	12-10-2022
Projectleider:	T. Rood
Opgesteld:	C. Oldenburger
Gecontroleerd:	N. Otten
Status:	Definitief
Versie:	1

© 2022 Eelerwoude

Dit rapport is enkelzijdig opgemaakt.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
2	Huidige situatie en ontwikkeling.....	5
2.1	Huidige situatie	5
2.1.1	Sluizendijk 1	7
2.1.2	Schapendijk 37	9
2.2	Voorgenomen ontwikkeling	11
3	Natuurwetgeving	12
3.1	Inleiding	12
3.2	Bescherming van soorten	12
4	Methode	13
4.1	Inleiding	13
4.2	Bureauonderzoek	13
4.2.1	Egel	13
4.3	Veldonderzoek.....	13
5	Beschermde soorten.....	16
5.1	Inleiding	16
5.2	Vleermuizen.....	16
5.2.1	Voorkomen en functie	16
5.2.2	Effecten en ontheffing	17
5.3	Vogels	17
5.3.1	Voorkomen en functie	17
5.3.2	Effecten en ontheffing	17
5.4	Egel	18
5.4.1	Voorkomen en functie	18
5.4.2	Effecten en ontheffing	20
6	Conclusie	21
6.1	Soortenbescherming	21
6.2	Uitvoerbaarheid van de plannen	21
6.3	Geldigheid onderzoek.....	21
7	Literatuurlijst.....	23

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Initiatiefnemer J. Kippers is in het bezit van het perceel naast de Wittebeltsweg 5 in Wierden en is voornemens om hier door middel van het Rood voor Rood beleid van de gemeente Wierden één nieuwe woning te realiseren. Om deze ontwikkeling mogelijk te maken wordt ter plaatse van de Sluizendijk 1 (Wierden) en Schapendijk 37 (Notter) in totaal 989 m² aan landschap ontsierende bebouwing gesloopt. Daarnaast wordt ter compensatie een bestaand bosperceel uitgebreid en een nieuwe mountainbikeroute aangelegd die aansluit op een reeds bestaande route. In verband met deze voorgenomen ontwikkeling is een toetsing van de plannen aan de natuurwetgeving en het natuurbeleid uitgevoerd. Hieruit is gekomen dat de ontwikkelingen aan de Sluizendijk en de Schapendijk mogelijk negatieve invloed zullen hebben op de egel, vleermuizen en huismussen. Uit onderstaand onderzoek komt naar voren of de voorgenomen ontwikkelingen consequenties hebben voor de aanwezige beschermde natuurwaarden in het kader van de Wet natuurbescherming, en welke vervolgstappen noodzakelijk zijn. Voorliggende rapportage gaat hier verder op in.

2 Huidige situatie en ontwikkeling

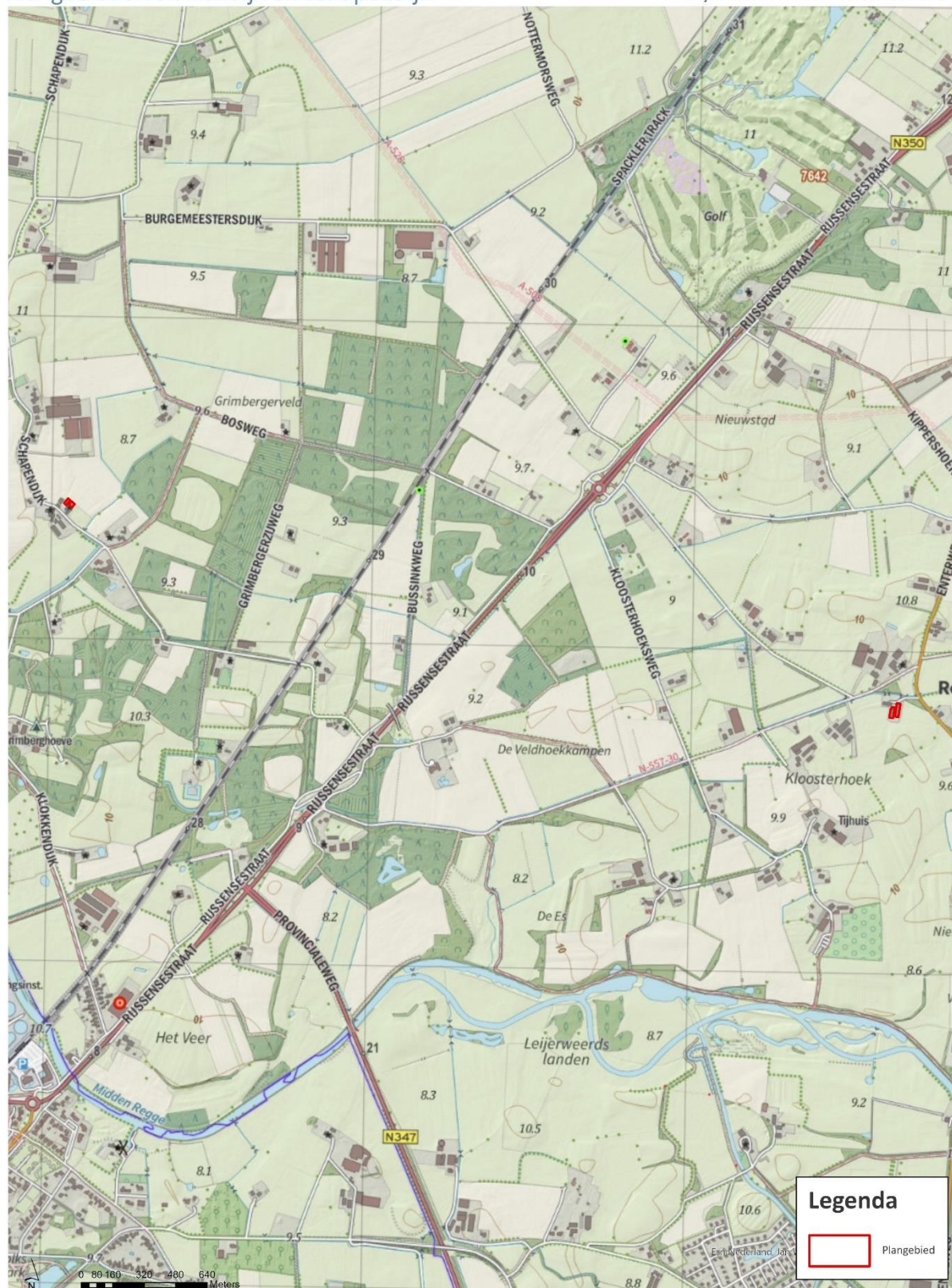
2.1 Huidige situatie

Het onderzochte gebied bestaat uit twee locaties: twee schuren en een werktuigstalling op het erf aan de Sluizendijk 1 (Wierden) en twee schuren/stallen en een mestkelder op het erf aan de Schapendijk 37 (Notter) (afbeelding 1). De locaties zijn gelegen in de gemeente Wierden, provincie Overijssel. Genoemde locaties worden hieronder apart verder geïntroduceerd.

Rood voor Rood Wittebeltsweg 5, Wierden

Plangebieden Sluizendijk en Schapendijk

Projectnummer: 202649 Datum: 4-10-2022

Afbeelding 1: Ligging van de plangebieden aan de Sluizendijk (oost) en de Schapendijk (west) (ESRI, 2022).

2.1.1 Sluizendijk 1

Op de locatie aan de Sluizendijk 1 is een agrarisch bedrijf gevestigd, welk voornemens is de bedrijfsvoering te stoppen. In dat kader wordt een nieuwe varkensschuur inclusief garage en werkhok (339 m²), een oude varkensschuur (282 m²) en werktuigenstalling en stal (120 m²) gesloopt. Beide schuren hebben een traditioneel zadeldak en zijn gedekt met dakplaten, zonder dakgoot. Aan de binnenzijde van de daken zijn isolatieplaten aanwezig. De muren zijn opgetrokken uit baksteen en beide schuren hebben ramen. Rond de schuren is erfverharding aanwezig. De werktuigenstalling staat haaks op de meest westelijke schuur. De stalling heeft eveneens een zadeldak met platen en is aan de voorzijde open. Aan de binnenzijde is geen isolatie aanwezig. Het onderste gedeelte van de stalling is opgetrokken uit steen, de bovenste helft uit hout. Op het erf is buitenverlichting aanwezig. Aan de noord- en westzijde van de stalling is tuin en bosschage aanwezig. De omgeving van de opstallen bestaat aan de oost-, west- en zuidzijde uit grasland. Aan de noordzijde is tuin en een klein bosperceel aanwezig.

De locatie is gelegen op circa 4,1 km ten zuidwesten van het centrum van Wierden. De omgeving van de locatie bestaat uit gras- en bouwlanden en enkele bospercelen en houtwallen. Binnen de locatie zijn watervoerende elementen afwezig. Direct ten noorden van het erf is een watervoerende sloot aanwezig. Het dichtstbijzijnde grotere aaneengesloten natuurgebied betreft het Wierdense Veld. Afbeeldingen 5 en 6 geven een impressie van de locatie ten tijde van het veldbezoek. Afbeelding 4 betreft een luchtfoto van de locatie aan de Sluizendijk te Wierden.

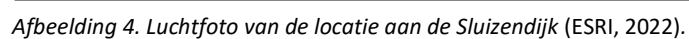
Afbeelding 2. Binnenzijde van de westelijke (links) en oostelijke schuur (rechts).

Afbeelding 3. Zicht op het erf, de westelijke schuur en de aangrenzende stal en werktuigenstalling (links) en het aangrenzende groen achter en ten westen van de westelijke schuur (rechts).

Eelerwoude

Ecoloog: M. van der Heide Projectnummer: 202649 Datum: 3-12-2021

2.1.2 Schapendijk 37

Op de locatie aan de Schapendijk 37 is een (voormalig) agrarisch bedrijf gevestigd. Op het erf staan diverse schuren en stallen. De te slopen opstallen betreffen een varkensschuur (162 m²), een biggenstal (186 m²) en een externe mestkelder (40 m²). Alle opstallen hebben een traditioneel zadeldak. De oostelijke schuren zijn gedekt met dakpannen, de westelijk schuur is gedekt met dakplaten. De oostelijke schuren hebben geen dakgoot, de meest westelijk schuur wel. Aan de binnenzijde van de daken zijn isolatieplaten aanwezig. Alle muren zijn opgetrokken uit baksteen en alle schuren hebben ramen. Het erf rond de schuren is overwoekerd met onder andere brandnetel en andere ruigtesoorten. Op het erf is buitenverlichting aanwezig, echter niet aan de te slopen opstallen. Aan de zuidzijde en overzijde van de weg zijn enkele grote bomen aanwezig. De omgeving van de opstallen bestaat aan de oost-, west- en noordzijde uit bouw-/grasland. Aan de zuidzijde bevindt zich de Schapendijk.

De locatie is gelegen op circa 5,2 km ten zuidwesten van het centrum van Wierden. De omgeving van de locatie bestaat uit gras- en bouwlanden en enkele bospercelen en houtwallen. Binnen de locatie zijn geen watervoerende elementen aanwezig. Direct ten noorden van het erf is een watervoerende sloot aanwezig. Het dichtstbijzijnde grotere aaneengesloten natuurgebied betreft het Wierdense Veld. Afbeeldingen 5 en 6 geven een impressie van de locatie ten tijde van het veldbezoek. Afbeelding 7 betreft een luchtfoto van de locatie aan de Schapendijk te Notter.

Afbeelding 5. De twee oostelijk schuren met het omliggende erf (links) en binnen aanzicht van de schuren (rechts).

Afbeelding 6. De westelijke te slopen schuur (links) en een aanzicht van het gehele erf, gezien vanaf de Schapendijk (rechts).

Locatie Schapendijk 37, Notter

Plangebied

Ecoloog: M. van der Heide

Projectnummer: 202649

Datum: 9-12-2021

Afbeelding 7. Luchtfoto van de locatie aan de Schapendijk (ESRI, 2022).

2.2 Voorgenomen ontwikkeling

Initiatiefnemer is in het bezit van het perceel naast de Wittebeltsweg 5 in Wierden en voornemens om hier door middel van het Rood voor Rood beleid van de gemeente Wierden een nieuwe woning te realiseren. Om deze ontwikkeling mogelijk te maken wordt ter plaatse van de Sluizendijk 1 (Wierden) en Schapendijk 37 (Notter) in totaal 989 m² aan landschap ontsierende bebouwing gesloopt. Uitbreiding vindt plaats aan de zuidwest- of noordoostzijde van het bestaande Landgoed De Kieft. Dit plan is momenteel nog niet concreet uitgewerkt. Aan de Sluizendijk 1 wordt een deel van de sloop gebruikt voor het terugbouwen van een nieuwe garage, met hetzelfde oppervlak. Samenvattend worden de volgende elementen gesloopt:

Sluizendijk 1 te Wierden

- nieuwe varkensschuur incl. garage en werkhok, 339 m²
- oude varkensschuur, 282 m²
- werktuigenstalling en stal, 120 m²

Schapendijk 37, Notter

- varkensschuur, 162 m²
- biggenstal, 186 m²
- externe mestkelder, 40 m²

3 Natuurwetgeving

3.1 Inleiding

De Wet natuurbescherming bestaat uit drie onderdelen: de bescherming van soorten, de bescherming van gebieden en de bescherming van houtopstanden. De kern van het natuurbeleid wordt gevormd door het Natuurnetwerk Nederland, dat een samenhangend netwerk vormt van natuurgebieden. De provincies zijn het bevoegd gezag. Alleen in een aantal situaties, zoals bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, is het Rijk het bevoegd gezag. In dit hoofdstuk wordt kort ingegaan op de relevante wetgeving en het natuurbeleid voor het plangebied; de Wet natuurbescherming, onderdeel soortenbescherming.

3.2 Bescherming van soorten

Het uitgangspunt bij het onderdeel soortenbescherming is dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan. De wet kent een drietal beschermingsregimes; beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn, beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn en beschermingsregime “andere soorten”. Daarnaast zijn landelijk van een aantal vogelsoorten de nesten jaarrond beschermd. Elk beschermingsregime heeft zijn eigen verbodsbepalingen.

Voor ieder ruimtelijk plan is het verplicht om te toetsen of deze leiden tot overtreding van de betreffende verbodsbepalingen. Wanneer sprake is van een overtreding dient onderzocht te worden of er een vrijstelling geldt. Indien er geen vrijstelling geldt, kan het aanvragen van een ontheffing noodzakelijk zijn. Bijlage 1 gaat verder in op het wettelijk kader bij toetsing aan de Wet natuurbescherming, onderdeel soortenbescherming.

Gevolgen plangebied

De Wet natuurbescherming is een nationale wet. Indien negatieve effecten worden verwacht door activiteiten of ontwikkelingen is een toetsing aan de wet Natuurbescherming noodzakelijk. In hoofdstuk 5 wordt verder ingegaan op de aanwezigheid van beschermde soorten en welke effecten de voorgenomen ontwikkeling heeft op deze soorten.

4 Methode

4.1 Inleiding

De aanwezige natuurwaarden zijn in beeld gebracht op basis van een verkenning van bestaande inventarisatiegegevens en gericht onderzoek naar egel, vleermuizen en huismus.

4.2 Bureauonderzoek

Voor het bureauonderzoek is gebruikgemaakt van landelijke, provinciale en indien beschikbaar regionale verspreidingsinformatie:

- NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna).
- De flora- en faunadatabase van Eelerwoude is eveneens geraadpleegd. Eelerwoude heeft meerdere onderzoeken in de nabije omgeving uitgevoerd. De data van deze onderzoeken zijn opgeslagen in deze database. Zie de literatuurlijst voor een totale lijst van de geraadpleegde bronnen.

4.2.1 Egel

Op basis van verschillende luchtfoto's, kaarten en gegevens van de veldbezoeken is het plangebied onderzocht op de aanwezigheid van potentiële verblijfplaatsen en de functionele leefomgeving van egels. De onderzoeken zijn uitgevoerd door C. Oldenburger en B. ten Dam. Betreffende personen zijn ecologische deskundige en werkzaam bij Eelerwoude (zie kader – ecologisch deskundige).

Kader - Ecologisch deskundige

De veldmedewerkers van Eelerwoude beschikken over een uitgebreide ervaring met de betreffende soortgroepen en voldoen aan de criteria van 'ecologisch deskundige'. Met een ecologisch deskundige wordt bedoeld een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dienen te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO- dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk Gebied; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

4.3 Veldonderzoek

Op basis van twaalf veldbezoeken zijn de plangebieden onderzocht op de egel, huismussen en vleermuizen. De veldbezoeken voor het nader onderzoek zijn uitgevoerd door C. Oldenburger en B. ten Dam. Aan de Schapendijk is een huismusonderzoek uitgevoerd. Aan zowel de Schapendijk als aan de Sluizendijk is een vleermuisonderzoek uitgevoerd. Bij de veldbezoeken is in kaart gebracht wat potentieel leefgebied voor de egel is. In tabel 1 zijn de onderzoekdata weergegeven. Hierbij zijn tevens de onderzoekers, starttijd, locatie en weersomstandigheden genoteerd.

Tabel 1: Type onderzoek, datum, start- en eindtijd, onderzoeker en de weersomstandigheden genoteerd per veldbezoek.

Datum	Type onderzoek	Start - eindtijd	Weersomstandigheden	Onderzoeker	Locatie
05-05-2022	Huismusonderzoek	08:30- 09:30	9 °C, droog, licht bewolkt, windkracht 0 Bft	C. Oldenburger	Schapendijk
13-05-2022	Huismusonderzoek	07:30- 08:30	11 °C, droog, licht bewolkt, windkracht 0 Bft	C. Oldenburger	Schapendijk
08-06-2022	Kraamonderzoek vleermuizen (ochtend)	03:15- 05:30	14 °C, droog, licht bewolkt, windkracht 1 Bft	B. ten Dam	Schapendijk
09-06-2022	Kraamonderzoek vleermuizen	21:15- 23:15	20 °C, droog, heldere hemel, windkracht 2 Bft	B. ten Dam	Sluizendijk
10-06-2022	Kraamonderzoek vleermuizen	21:15- 23:30	20 °C, droog, Zwaarbewolkt, windkracht 2 Bft	B. ten Dam	Schapendijk
15-06-2022	Kraamonderzoek vleermuizen (ochtend)	03:00- 05:15	13 °C, droog, heldere hemel, windkracht 0 Bft	B. ten Dam	Sluizendijk
11-07-2022	Kraamonderzoek vleermuizen	21:45- 23:45	21 °C, droog, licht bewolkt, windkracht 1 Bft	B. ten Dam	Schapendijk
12-07-2022	Kraamonderzoek vleermuizen	21:45- 23:00	25 °C, droog, half bewolkt, windkracht 1 Bft	B. ten Dam	Sluizendijk
25-08-2022	Baltsonderzoek vleermuizen	21:45- 23:00	20 °C, droog, licht bewolkt, windkracht 1 Bft	B. ten Dam	Schapendijk
25-08-2022	Baltsonderzoek vleermuizen	23:00- 00:15	20 °C, droog, licht bewolkt, windkracht 1 Bft	B. ten Dam	Sluizendijk
13-09-2022	Baltsonderzoek vleermuizen	21:45- 23:00	18 °C, droog, licht bewolkt, windkracht 1 Bft	B. ten Dam	Schapendijk
13-09-2022	Baltsonderzoek vleermuizen	23:00- 00:15	16 °C, droog, licht bewolkt, windkracht 1 Bft	B. ten Dam	Sluizendijk

Vleermuizen

Bij de uitvoering van het vleermuisonderzoek is gewerkt conform het 'Protocol voor vleermuisinventarisaties' dat in januari 2021 is geactualiseerd door deskundigen van het Netwerk Groene Bureaus en de Zoogdiervereniging. Het protocol is daarmee aangepast naar de meest recente wetenschappelijke inzichten.

Het vleermuisonderzoek heeft zich gericht op het vaststellen van de soortensamenstelling, de aantallen, de gebruiksfunctie van het gebied en het vaststellen van verblijfplaatsen (kraamverblijven, winterverblijfplaatsen, zomerverblijven, etc.), vliegroutes en foerageergebieden. Het onderzoek heeft zich geconcentreerd op de aanwezigheid van verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger vanwege de geschiktheid van het type bebouwing voor deze soorten. Uiteraard is tijdens de veldbezoeken ook aandacht besteed aan eventuele andere beschermde vleermuissoorten binnen het plangebied. Tijdens het vleermuisonderzoek is gebruik gemaakt van een EchoMeter Touch 2 en een warmtebeeldcamera.

In totaal zijn vijf veldbezoeken uitgevoerd op elk plangebied: drie in de kraamperiode en twee in de baltsperiode. Het kraamonderzoek heeft zich gericht op de aanwezigheid van zomer- en/of kraamverblijfplaatsen van vleermuizen. Deze bezoeken hebben plaatsgevonden tijdens het uitvlieg- of invliegtijdstip van vleermuizen, respectievelijk rond zonsondergang en zonsopkomst. Het baltsonderzoek heeft zich gericht op het vaststellen van balts-, paar-, en/of winterverblijfplaatsen van vleermuizen. Deze bezoeken hebben plaatsgevonden tijdens de baltsactiviteit van vleermuizen, na zonsondergang tot middernacht. Tijdens

dit tijdstip is de meeste baltsactiviteit bij vleermuizen waar te nemen. De veldbezoeken hebben plaatsgevonden tijdens voor vleermuizen gunstige weersomstandigheden.

Huismus

Bij broedvogelinventarisaties van huismus wordt gewerkt volgens het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2017). Het onderzoek naar de huismus is uitgevoerd in twee bezoeken in de periode april – mei met één veldmedewerker. De bezoeken hebben plaatsgevonden tijdens gunstige weersomstandigheden. Tijdens het bezoek is onder andere gelet op zingende mannetjes en nestindicatieve waarnemingen zoals nestbouw, transport voedsel en alarmroepen. Hierbij worden waarnemingen die op broedgevallen of een territorium duiden in de twee verschillende inventarisatierondes genoteerd op kaart. Vervolgens wordt op basis van deze waarnemingen een kaart met territoria vastgesteld. Huismusonderzoek is hierbij alleen uitgevoerd op het erf aan de Schapendijk.

Overige beschermde soorten

In en rond het plangebied komen mogelijk nog een aantal andere beschermde soorten dan eerder beschreven voor. Voor een groot deel zal het gaan om algemeen voorkomende en vrijgestelde beschermde soorten, maar ook de aanwezigheid van een aantal beschermde (nachtactieve) soorten kan niet op voorhand worden uitgesloten. Het veldwerk naar de groep van overige soorten is uitgevoerd tijdens en/of na afloop van de veldbezoeken naar vleermuizen en vogels.

5 Beschermde soorten

5.1 Inleiding

Dit hoofdstuk beschrijft de tijdens het veldonderzoek waargenomen soorten, al dan niet aangevuld met gegevens uit de literatuur en andere informatiebronnen. Vervolgens worden eventuele effecten beschreven als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling.

5.2 Vleermuizen

5.2.1 Voorkomen en functie

Aangetroffen soorten

Vleermuizen kunnen op verschillende manieren gebruik maken van een locatie. De mogelijke functies van een plangebied zijn in te delen in verblijfplaats, foerageerplek en vliegroute. De verblijfplaatsen kunnen tevens verschillende functies hebben: winter-, zomer-, balts- en kraamverblijfplaats (zie kader – vleermuisverblijfplaatsen).

Beide onderzochte plangebieden hebben potentie voor verschillende typen verblijfplaatsen en zijn daarnaast vanwege nabijgelegen lijnvormige elementen geschikt als foerageergebied en als onderdeel van een vliegroute. Ondanks dat beide plangebieden erg geschikt lijken te zijn voor vleermuizen zijn tijdens de veldacties bijzonder weinig vleermuizen waargenomen. Tevens hadden de wel waargenomen dieren geen binding met binnen de plangebied aanwezige bebouwing. Er zijn in geen van de gebouwen of bomen verblijfplaatsen waargenomen. De overvliegende dieren kwamen vanuit verschillende windrichtingen en hadden geen samenhangend patroon of vliegrichting waaruit op te maken is dat dit een belangrijke vliegroute betrof. Vanwege het ontbreken van foeragerende dieren zijn verblijfplaatsen, vliegroutes of essentiële foerageergebieden binnen de plangebieden uitgesloten.

Kader -Vleermuisverblijfplaatsen

Onder de vleermuizen zijn gebouw bewonende en/of boom bewonende soorten aanwezig. Gewone dwergvleermuis en laatvlieger zijn hoofdzakelijk gebouw bewonend. Rosse vleermuis en watervleermuis zijn voornamelijk boom bewonende en gewone grootoorvleermuis, franjestaart en ruige dwergvleermuis bewonen zowel bomen als gebouwen. Voorbeelden van verblijfplaatsen in gebouwen zijn ruimtes in spouwmuren en achter boeiboorden en gevelbetimmering. Holten en spleten in bomen en ruimtes achter loszittend schors zijn voorbeelden van verblijfplaatsen in bomen.

Vanuit de verschillende functies van de verblijfplaats worden weer andere eisen gesteld aan bijvoorbeeld het klimaat, de toegankelijkheid en de expositie van het verblijf ten opzichte van de zon. Als kraamverblijfplaats worden meestal gebouwen en/of bomen uitgekozen waarbinnen een constant klimaat heerst. Bij gebouwen zijn dit voornamelijk woningen met een spouwmuur of een geïsoleerd dak. Sommige vleermuizen hebben aan een opening van 1-2 cm voldoende om naar binnen te kruipen. Bij bomen gaat het meestal om dikke, oude bomen met een dikke restwand.

5.2.2 Effecten en ontheffing

Bescherming

Alle vleermuissoorten zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming met beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn. Het opzettelijk verstoren, vangen en doden van individuen van beschermde soorten, alsmede het beschadigen of vernielen van vaste verblijfplaatsen, inclusief de functionele leefomgeving, is verboden vanuit de Wet natuurbescherming. De functionaliteit van de verblijfplaatsen van vleermuizen dienen te allen tijde gegarandeerd te blijven.

Verblijfplaatsen, foerageergebied en vliegroutes van vleermuizen zijn niet aanwezig binnen de plangebieden. Door de voorgenumen werkzaamheden treedt geen verstoring of vernietiging op van verblijfplaatsen, foerageergebieden en vliegroutes die onderdeel uitmaken van het (essentieel) leefgebied van vleermuissoorten.

Conclusie: de geplande werkzaamheden hebben geen negatief effect op vleermuizen. Maatregelen of een ontheffing worden hierom niet noodzakelijk geacht.

5.3 Vogels

5.3.1 Voorkomen en functie

Jaarrond beschermde soorten

De huismus is een jaarrond-soort. Dit betekent dat hij zijn leefgebied jaarrond gebruikt. In Overijssel is dit een zeer algemene soort. De huismus is een cultuurvolger. Hij maakt gebruik van verscheidene holten, maar vindt zijn nestplaatsen hoofdzakelijk onder dakpannen. Deze soort is relatief veeleisend, binnen enkele meters van zijn verblijfplaats mogen elementen zoals schuilplaatsen en voedselvoorziening niet ontbreken.

Tijdens de QuickScan die op de plangebieden is uitgevoerd is bepaald dat het plangebied aan de Schapendijk potentieel geschikt is voor de huismus. Dit is een soort die gebruik maakt van pannendaken. Tijdens de twee veldbezoeken die voor deze soort zijn uitgevoerd is er geen (territoria van de) huismus waargenomen. Tijdens de vleermuisonderzoeken zijn ook geen waarnemingen van deze soort gedaan.

Overige broedvogels

Verschillende niet-jaarrond beschermde soorten kunnen gebruik maken van het plangebied. Het gaat om algemene soorten zoals koolmees, pimpelmees en roodborst. Deze soorten kunnen in en rondom het plangebied tot broeden komen. Tijdens de verschillende onderzoeken zijn geen verblijfplaatsen van deze soorten waargenomen.

5.3.2 Effecten en ontheffing

Jaarrond beschermde soorten

Verblijfplaatsen van huismus zijn jaarrond beschermd. Deze soort is in het plangebied niet vastgesteld. Er geldt een verbod op handelingen die opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren vernielen of beschadigen, of het wegnemen van nesten van vogels. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Vanwege het ontbreken van nestplaatsen en territoria van de huismus zijn negatieve effecten als gevolg van de geplande werkzaamheden uit te sluiten. Maatregelen ter voorkoming van negatieve effecten op de huismus worden hierom niet noodzakelijk geacht.

Overige broedvogels

Alle vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming. Voor alle beschermde inheemse (ook algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Deze verbodsbepalingen kunnen in veel situaties worden voorkomen door verstorende werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. De periode van 1 maart tot 15 juli wordt over het algemeen beschouwd als broedseizoen. Werkzaamheden binnen het broedseizoen zijn mogelijk indien is vastgesteld dat met deze werkzaamheden geen nesten van broedvogels worden verstoord. Voor de Wet natuurbescherming zijn echter alle bewoonde vogelnesten beschermd, ongeacht het tijdstip van het jaar en ongeacht de zeldzaamheid van de soort. De genoemde termijn moet daarom niet al te strikt worden toegepast. De geplande werkzaamheden dienen buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd. Indien dit niet mogelijk blijkt wordt een broedvogelcheck noodzakelijk geacht.

Conclusie: Vanwege het ontbreken van nesten en territoria worden negatieve effecten op de huismus als gevolg van de geplande werkzaamheden uitgesloten. Voor maatregelen of het aanvragen van een ontheffing is hierom geen aanleiding. Wel dienen de werkzaamheden uit te worden gevoerd buiten het broedseizoen. Als dit niet mogelijk blijkt, wordt een broedvogelcheck geadviseerd.

5.4 Egel

5.4.1 Voorkomen en functie

De egel is een soort die gebruik maakt van houtopstanden, heggen en struiken met een dichte ondergroei. In Nederland is dit een vrij algemene soort. In Overijssel heeft deze soort, in tegenstelling tot de andere provincies van Nederland, geen vrijstelling in de Wet natuurbescherming. Verblijfplaatsen van deze soort zijn tijdens de onderzoeken niet waargenomen, maar zijn dan ook in sommige gevallen lastig te detecteren. Bij de leefgebiedenbenadering is onderscheid gemaakt tussen twee verschillende functies die een leefgebied van de egel kan hebben: verbindingroutes en potentieel leefgebied. Deze verbindingen bestaan uit lijnvormige elementen waar de soort beschutting in kan vinden. Onder leefgebied worden struik- en boomvegetaties met een dikke ondergroei verstaan. Rondom beide onderzochte plangebieden zijn veel plekken waar deze soort zijn leefgebied in zou kunnen vinden. Binnen de onderzochte plangebieden is slechts zeer beperkte ruimte voor de egel. Vanwege het grote oppervlak aan geschikt leefgebied in de directe omgeving van de plangebieden, en bestaande verbindingen tussen de plangebieden en geschikt habitat wordt verwacht dat, als de plangebieden al onderdeel uitmaken van het leefgebied van de egel, dit slechts in zeer beperkte mate is.

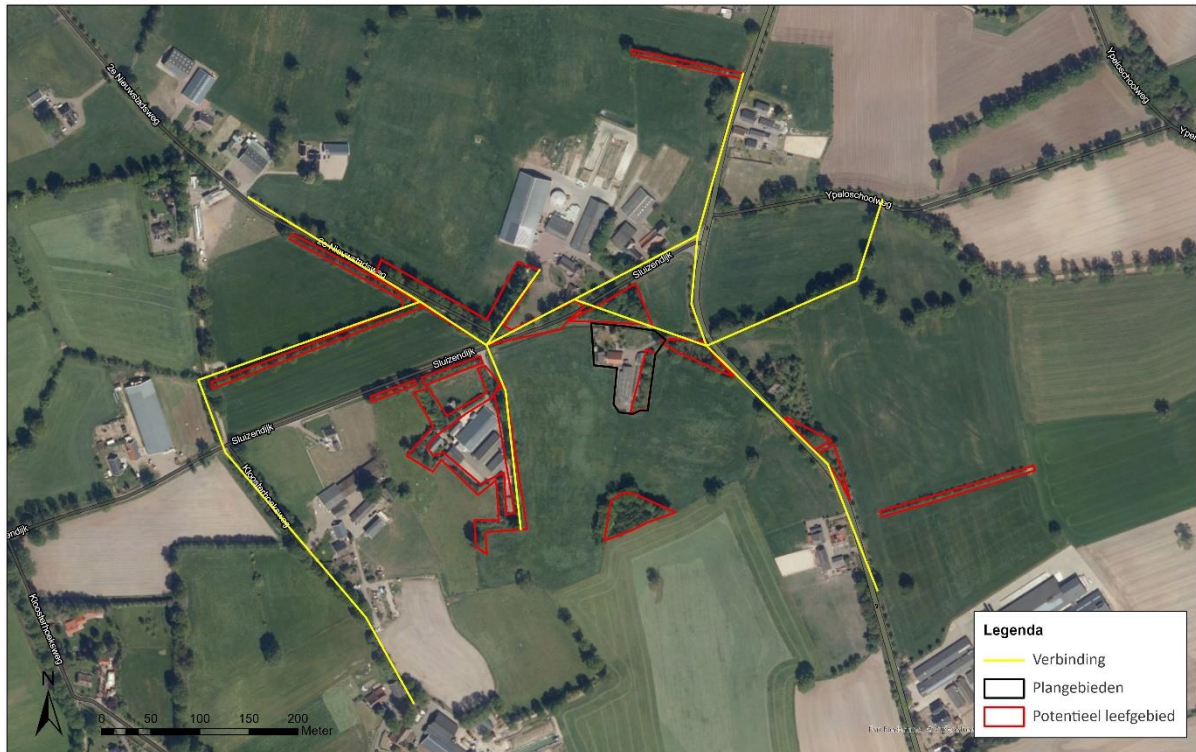
Leefgebiedenbenadering egel

Familie J. W. Kippers

Projectnummer: 202649

Datum: 4-10-2022

Afbeelding 8: leefgebiedenkaart rondom het plangebied aan de Sluizendijk.

Leefgebiedenbenadering egel

Familie J. W. Kippers

Projectnummer: 202649

Datum: 4-10-2022

Afbeelding 9: leefgebiedenkaart rondom het plangebied aan de Schapendijk.

5.4.2 Effecten en ontheffing

Rondom de Schapendijk ligt circa 10 hectare aan geschikt leefgebied. Daarnaast zijn er verschillende verbindingen met andere omliggende gebieden. Van dit leefgebied gaan slechts enkele vierkante meters verdwijnen. Negatieve effecten op deze soort als gevolg van de geplande werkzaamheden worden niet verwacht, mits de werkzaamheden aan struiken en bosjes worden uitgevoerd buiten de kwetsbare periode van de egel. Nesten van de egel zijn kwetsbaar tussen de periode van 15 maart tot 1 september. Winternesten van de egel zijn kwetsbaar tussen november en maart (provincie Overijssel, 2021). De werkzaamheden aan beplanting moet worden uitgevoerd in de periode van september – oktober. De beplanting die wordt weggehaald moet met de hand worden weggehaald, om te voorkomen dat per ongeluk een egel wordt gedood.

Rondom de Sluizendijk is minder potentieel leefgebied aanwezig dan bij de Schapendijk. Binnen het plangebied zelf zijn slechts enkele vierkante meters aan leefgebied voor de egel geschikt. Het leefgebied dat weg gaat grenst aan de oostelijk gelegen schuur die wordt weggehaald. Omdat het hier gaat om slechts een beperkte hoeveelheid leefgebied dat weg gaat, en omdat direct aangrenzend aan het plangebied voldoende aanwezig blijft, worden negatieve effecten op het essentiële leefgebied van de egel uitgesloten. Wel moet worden voorkomen dat de egel beschadigd wordt door de werkzaamheden, door de struiken die worden weggehaald met de hand te verwijderen binnen de periode van september-oktober.

6 Conclusie

6.1 Soortenbescherming

Vleermuizen

Negatieve effecten op vleermuizen zijn uitgesloten. Verblijfplaatsen en essentieel leefgebied/vliegroutes zijn niet binnen het plangebied aangetroffen. Het nemen van maatregelen of aanvragen van een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming wordt niet noodzakelijk geacht.

Jaarrond beschermde vogels

Waarnemingen, nesten en territoria van jaarrond beschermde soorten ontbreken van het plangebied. Voor dergelijke soorten hoeven geen maatregelen te worden genomen. Omdat negatieve effecten op deze soorten uitgesloten zijn, wordt een ontheffing niet noodzakelijk geacht.

Overige broedvogels

Alle vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming. Voor alle beschermde inheemse (ook algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die opzettelijk in gebruik zijnde nesten, rustplaatsen en eieren vernielen of beschadigen, alsook op het wegnemen van in gebruik zijnde nesten van vogels. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Door versturende werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren kan in veel situaties worden voorkomen dat gehandeld wordt in strijd met deze verbodsbepaling. De periode van 1 maart tot 15 juli wordt over het algemeen beschouwd als broedseizoen. De geplande werkzaamheden dienen buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd. Indien dit niet mogelijk blijkt wordt een broedvogelcheck noodzakelijk geacht.

Egel

Het leefgebied van de egel blijft op en rondom het plangebied grotendeels intact. Negatieve effecten op de egel als gevolg van de geplande werkzaamheden worden uitgesloten. Er is geen aanleiding voor het aanvragen van een ontheffing, mits de werkzaamheden aan potentieel leefgebied (struiken en houtopstanden) van deze soort buiten de kwetsbare periode van deze soort worden uitgevoerd. Specifiek betekent dit dat de werkzaamheden in de periode van september-oktober moeten worden uitgevoerd. Tevens moet het potentieel leefgebied van deze soort (de beplanting) handmatig worden verwijderd, zodat schade aan de dieren wordt voorkomen.

6.2 Uitvoerbaarheid van de plannen

Mits rekening gehouden wordt met de voorgenoemde maatregelen en werkwijze is geen overtreding van de Wet natuurbescherming, onderdeel soortenbescherming, aan de orde. Vanuit de eisen van de Wet natuurbescherming is het plan derhalve uitvoerbaar.

6.3 Geldigheid onderzoek

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de landelijk geldende richtlijnen. Het bevoegde gezag hanteert de volgende definitie voor de geldigheid van onderzoeken naar beschermde soorten:

“Onderzoekgegevens mogen maximaal 3 jaar oud zijn in gebieden waar weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden in de afgelopen drie jaar. In gebieden waar dit niet voor geldt, moeten de gegevens recenter zijn.”

Dit rapport gaat in op de effecten van de ontwikkeling zoals beschreven in hoofdstuk 2.2. Wijzigingen of aanpassingen in de ontwikkeling kunnen tot andere conclusies ten aanzien van de effecten op beschermde soorten leiden.

7 Literatuurlijst

- BIJ12. (2017). *Kennisdocument huismus*. Utrecht: BIJ112.
- ESRI. (2022). *ESRI Nederland*. Opgehaald van Esri.nl: <http://www.esri.nl>
- Overheid.nl. (2021). *Beleidsregel Natuur Overijssel 2017*. Opgehaald van [lokaleregelgeving.overheid.nl](https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR601023/14#d172182533e1464): <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR601023/14#d172182533e1464>
- Provincie Overijssel. (2021). *Brochure soortenbescherming in Overijssel*. Zwolle: provincie Overijssel.

Eelerwoude

Op weg naar 100% natuurinclusief >

www.eelerwoude.nl